

ΕΤΟΣ 51ον

7 Σεπτεμβρίου 2003

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 36 (2623)

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

*«Εμοί δέ μή γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μή ἐν τῷ
σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ...»*

Ἡ δόξα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ Σταυρός, γιατί ἀποδεικνύει τήν ἀκατάληπτη ταπείνωση τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀπερινόητη ἀγάπη του γιά τόν ἄνθρωπο. Γιά τόν ἴδιο λόγο ὁ Σταυρός εἶναι ἡ μεγάλη δόξα τοῦ ἀνθρώπου· χωρίς ὑπερβολή εἶναι τό μόνο πράγμα γιά τό ὁποῖο ἔχει λόγο ὁ ἄνθρωπος νά καυχᾶται. Ὁ συλλογισμός πού τό ἀποδεικνύει εἶναι ἀπλός: Ἐφόσον ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ προσέλαβε στήν ὑπόστασή Του τή φύση μας καί μέ αὐτήν ἔφθασε στόν ἀτιμωτικό σταυρικό θάνατο, προκειμένου νά μᾶς σώσει, σημαίνει ὅτι ἡ ὑπαρξή μας καί γενικά ἡ φύση μας ἔχει μεγάλη ἀξία, ὄχι μόνο ἀνάμεσα στόν αἰσθητό κόσμο, ἀλλά καί στό νοητό καί ἐπουράνιο. Ὅποτε ὁ Σταυρός, πού εἶναι τό ἔσχατο ὄριο τῆς ταπείνωσης τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ αἰτία γιά τήν πιό δικαιολογημένη καί ἀναμάρτητη καύχηση. Γι' αὐτό ὁ ἀπ. Παῦλος γράφει στους Γαλιάτες: «Εμοί δέ μή γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μή ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». Δηλαδή, νά μή γίνει ποτέ σέ μένα ἄλλη ἀφορμή γιά καύχηση ἐκτός ἀπό τό σταυρό τοῦ Χριστοῦ.

Τό παρελθόν καί ἡ δειλία

Ἡ αἰτία πού εἶπε αὐτόν τό λόγο ὁ ἀπ. Παῦλος ἦταν ἡ «ἀντισταυρική» δραστηριότητα κάποιων χριστιανῶν τῆς Γαλιτίας, πού προέρχονταν ἀπό τοὺς Ἰουδαίους. Αὐτοί προκειμένου νά ἀντιμετωπίσουν τίς κατηγορίες τῶν ὁμοεθνῶν τους, ὅτι ἐγκατέλειψαν τό νόμο τοῦ Μωυσῆ, ὑπέβαλαν τά παιδιά τους στήν περιτομή καί προέτρεπαν καί τοὺς ἄλλους χριστιανούς τῆς Γαλιτίας νά περιτέμνονται. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ἔπασχαν ἀπό δύο καταστροφικές συνέπειες τοῦ πάθους τῆς ὑπερηφάνειας. Πρῶτον, δέν μπορούσαν νά ὑπερβοῦν τό παρελθόν τους, τό ὁποῖο ἦταν συνυφασμένο μέ τήν θρησκευτική ὑπεροψία τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἦταν τό μόνο ἀνάμεσα στά ἔθνη πού λῆτρειε τόν ἀληθινό Θεό. Γι' αὐτό ἤθελαν μέ τήν ἐπιβολή τῆς περιτομῆς

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Γαλ. στ' 11–18)

Ἡ καινή κτίσις

Ἀδελφοί, ἴδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ. Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετημημένοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρῃ σαρκὶ καυχῶνται. Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καὶ γὼ τῷ κόσμῳ. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ σίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

σέ ὄλους τοὺς χριστιανούς, ἀφ' ἐνός μὲν νά ἀποκτήσουν καλὴ φήμη ἀνάμεσα στοὺς ὁμοεθνεῖς τους –«εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί», ὅπως ἴβει ὁ ἀπ. Παῦλος– ἀφ' ἑτέρου δέ νά διατηρήσουν τὴν ὑπεροχὴ τῶν φορέων τῆς παιδιας καὶ γνήσιας θρησκευτικῆς παραδόσεως ἀπέναντι στοὺς μὴ ἐξ Ἰουδαίων χριστιανούς. Αὐτὴ ἡ ὑπεροψία τῶν ἀπογόνων τοῦ περιούσιου Ἰαοῦ τοὺς ἐμπόδιζε νά ζήσουν αὐθεντικὰ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ νά γευθοῦν τοὺς καρπούς τῆς νέας ζωῆς. Δεύτερον, ἡ ὑπερηφάνεια τοὺς ἔκανε δειλοὺς ἀπέναντι στὶς ἀπειλές τῶν «ἐχθρῶν τοῦ σταυροῦ». Γι' αὐτὸ κατέφευγαν στὴ νόθευση τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας μὲ καταργημένα στοιχεῖα τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, «ἵνα μὴ τῷ Σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται», γιὰ νά μὴ καταδιώκωνται, δηλαδὴ, ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους γιὰ τὴν πίστη καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ κίνδυνος τῶν ἰσχυρῶν παραδόσεων

Τὸ πάθος τῶν ἐξ Ἰουδαίων χριστιανῶν τῆς Γαλιτίας εἶναι εὐκόλο νά αἰχμαλωτίσει κάθε ἄνθρωπο πού προέρχεται ἀπὸ μιά ἰσχυρὴ πολιτιστικὴ καὶ θρησκευτικὴ παράδοση, ὅπως εἶναι ἡ ἑλληνικὴ. Γι' αὐτὸ πρέπει νά ὑπογραμμισθεῖ ὅτι δημιουργεῖται μεγάλο πρόβλημα στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ, ὅταν συγχέεται ἡ ἱερὰ Παράδοση μὲ διάφορες ἀνθρώπινες παραδόσεις. Μέσα στὴν ἱστορία μας ὑποφέραμε πολὺ ἀπὸ ὀμάδες αἰρετικῶν πού ἀναμείγνυαν εἰδωλοθητρικὰ καὶ φιλοσοφικὰ στοιχεῖα μὲ τὴ χριστιανικὴ πίστη. Τέτοιος κίνδυνος ὑπάρχει καὶ στὶς μέρες μας μὲ τὴν ἐμφάνιση διαφόρων νεοπαγανιστικῶν κινήσεων μὲ ἔντονη ὑπεροψία γιὰ τὸ «ἐθνικὸ» παρελθόν μας· μιά ὑπεροψία πού ἐμποδίζει τὰ μέλη τῶν κινήσεων αὐτῶν νά δοῦν ἀπροκατάληπτα τὴν ἀλήθεια καὶ νά δεχθοῦν ὡς δῶρο τοῦ Θεοῦ τὸν ἐκχριστιανισμό τοῦ ἑλληνισμοῦ. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θέλουν νά παραβλέπουν τὶς ἀνεκπλήρωτες θρησκευτικὲς ἀναζητήσεις τῶν προγόνων μας μέσα στὴ δική τους εἰδωλοθητρικὴ θρησκεία, πού ὑπερεκπλήρωσε τὸ ἀποστολικὸ κήρυγμα. Εἶναι φανερό ὅτι αὐτὸ πού πρέπει πῶς νά μᾶς ἐνδιαφέρει, εἶναι ἡ προσωπικὴ σύνδεσή μας μὲ τὸ Χριστό, ὁ

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, κυττάτε μέ πόσον μεγάλα γράμματα σᾶς ἔγραψα μέ τό χέρι μου. Ὅσοι θέλουν νά φανοῦν εὐάρεστοι μέ μέσα ἐξωτερικά, αὐτοί σᾶς ἀναγκάζουν νά περιτέμνεσθε, ἀπλῶς καί μόνον διά νά μή καταδιώκωνται διά τό κήρυγμα περί τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ. Διότι οὔτε αὐτοί πού περιτέμνονται, φυλάττουν τόν νόμον, ἀλλά θέλουν νά περιτέμνεσθε σεῖς, διά νά καυχηθοῦν διά τήν συμμόρφωσίν σας εἰς ἕνα ἐξωτερικόν τύπον. **Εἰς ἐμέ δέ μή γένοιτο νά καυχηθῶ διά τίποτε ἄλλο παρά διά τόν σταυρόν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ**, διά τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος εἶναι σταυρωμένος ὡς πρός ἐμέ, καί ἐγώ εἶμαι σταυρωμένος ὡς πρός τόν κόσμον. Διότι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε ἡ περιτομή οὔτε ἡ ἀκροβυστία ἔχουν ἀξίαν, ἀλλά ἡ νέα δημιουργία. Καί ὅσοι βαδίσουν σύμφωνα μέ τόν κανόνα τοῦτον, εἰρήνη ἄς ἔλθῃ εἰς αὐτούς καί ἔλεος, καί εἰς τόν Ἰσραήλ τοῦ Θεοῦ. Εἰς τό ἐξῆς ἄς μή μέ ἐνοχλῆ κανείς, διότι ἐγώ βαστάζω εἰς τό σῶμά μου τά σημάδια τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ νά εἶναι μέ τό πνεῦμα σας, ἀδελφοί. Ἀμήν.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέηλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ὁποῖος, εἶναι «ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή» καί ὄχι ἡ διατήρηση ἀδιάκριτα ὄλων τῶν «ἐθνικῶν μας παραδόσεων». Εἶναι ἡ γεύση τῆς χαρᾶς καί τῆς ἀλήθειας πού ἐκφράζει ὁ ἄπ. Παῦλος γράφοντας στούς Γαλιάτες: «Ἐμοί δέ μή γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μή ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στή φράση αὐτή παρατηρεῖ, ὅτι ὁ ἄπ. Παῦλος δέν εἶπε: «ἐγώ οὐ καυχῶμαι» ἢ «ἐγώ οὐ βούλομαι καυχᾶσθαι», ἀλλῆ εἶπε «ἐμοί μή γένοιτο καυχᾶσθαι», πού σημαίνει ὅτι τό νά μή καυχᾶται γιά τό σταυρό τοῦ Χριστοῦ τό ἀπεύχεται «ὥσπερ τι τῶν ἀτόπων» καί ταυτόχρονα ζητᾷ τήν συμμαχία τοῦ Θεοῦ «εἰς τό κατορθῶσαι τοῦτο».

Αὐτή ἡ ἐρμηνευτική παρατήρηση τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου μάς ὑποδεικνύει τόν τρόπο τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Στερεωνόμαστε στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πού ἀποδεικνύεται ἀπό τό Σταυρό καί προσευχόμαστε «εἰς τό κατορθῶσαι» τή «σταυρική» καύκηση τοῦ ἄπ. Παύλου.

π. Θ.Α.Β.

7 Σεπτεμβρίου 2003: ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ
(Προεόρτια τῆς γεννήσεως τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου). Σώζοντος μάρτυρος († 304).
Ἦχος: γ´ – Ἑωθινόν: Α´ – Ἀπόστολος: Γαλ. ς´ 11-18 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. γ´ 13-17.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 14 Σεπτεμβρίου, Ἡ παγκόσμιος Ὑψωσις τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.
Ἀπόστολος: Α´ Κορ. α´ 18-24 – Εὐαγγέλιον: Ἰωάν. ιθ´ 6-11, 13-20, 25-28, 30.

Λειτουργικά στιγμιότυπα (42)

Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

«*Ἐν πρώτοις μνήσθητι Κύριε τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν...*»

Καί στά Εἰρηνικά καί στήν Ἐκτενῆ Ἱκεσία ἀκούσαμε νά μνημονεύεται τό ὄνομα τοῦ ἐπισκόπου. Αὐτό τό μνημόνευμα δέν εἶναι βέβαια μιᾶ ἀπλή φιλοφρόνηση ἢ καί προσωπολατρική περιποίηση τοῦ ἐπισκόπου. Εἶναι ἡ κανονική τάξη. Κι ἀκόμα περισσότερο, εἶναι ὁμολογία πίστεως. Αὐτό τό μνημόνευμα φανερώνει τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καί εἶναι ἐγγύηση πῶς ὁ ἱερέας, πού τελεῖ τή θεία Λειτουργία, εἶναι κανονικός ἱερέας τῆς Ἐκκλησίας, πῶς ἡ Λειτουργία, τήν ὁποία τώρα τελεῖ, εἶναι ἀληθινά ἱερή πράξη τῆς Ἐκκλησίας. Κάθε ἱερέας σέ κάθε ἐνορία τελεῖ τή θεία Λειτουργία καί ὅλες τίς ἄλλες ἱεροπραξίες «ἐξ ὀνόματος» τοῦ ἐπισκόπου του, κι αὐτό φανερώνει καί βεβαιώνει μέσα στή σύναξη τῶν πιστῶν τό μνημόνευμα κάθε φορά τοῦ ἐπισκόπου.

Ὅλα αὐτά, γιά νά τά καταλάβωμε στή βαθύτερη σημασία τους, πρέπει νά ξέρωμε ὅτι στήν ἀρχαία ἐποχή μιᾶ λειτουργία γινότανε ἀπό τόν ἐπίσκοπο μαζί μέ τούς πρεσβυτέρους καί τούς διακόνους σέ κάθε τόπο. Ὅταν ὕστερα αὐξήθηκε παντοῦ ὁ ἀριθμός τῶν χριστιανῶν, δημιουργήθηκε ὁ θεσμός τῆς ἐνορίας, ὅπου ὁ κάθε ἱερέας, σταλμένος κανονικά, ἐξουσιοδοτημένος καί «ἐξ ὀνόματος» τοῦ ἐπισκόπου τελεῖ τή θεία Λειτουργία καί κάθε ἱερή πράξη τῆς Ἐκκλησίας. Γιά ὅλ' αὐτά ὑπάρχουν μαρτυρίες καί ἀποδείξεις. Μᾶς φτάνει νά παραθέσουμε μιᾶ μόνο μαρτυρία ἀπό τόν ἅγιο Ἰγνάτιο τό Θεοφόρο, στήν ὁποία φαίνεται αὐτή ἡ ἀδιάσπαστη σχέση μεταξύ τῆς θείας Εὐχαριστίας καί τοῦ ἐπισκόπου μαζί μέ τούς πρεσβυτέρους καί τούς διακόνους. «*Ἐν θυσιαστήριον, ὡς εἶς ἐπίσκοπος, ἅμα τῷ πρεσβυτερίῳ καί τοῖς διακόνοις*».

Πολύ χαρακτηριστικός εἶναι καί ὁ λόγος τοῦ ἁγίου Κυπριανοῦ, πού ἀποτελεῖ βασική κανονική ἀλήθεια γιά τήν Ἐκκλησία. «*Ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ ἐπισκόπῳ καί ὁ ἐπίσκοπος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ*». Οὔτε ἐπίσκοπος μπορεῖ νά ὑπάρχει, πού νά μὴν ἀνήκει στήν Ἐκκλησία, οὔτε Ἐκκλησία χωρίς ἐπίσκοπο. Ἔτσι στή συνείδηση τοῦ ὀρθόδοξου λαοῦ τήν πρώτη θέση ἔχει σάν μιᾶ ἱερή καί θεία πραγματικότητα ἡ θεία Εὐχαριστία καί ὁ ἐπίσκοπος, εἴτε ἂν ὁ ἴδιος κάπου κάθε φορά τελεῖ τή θεία Λειτουργία εἴτε «ἐξ ὀνόματός του» ὁ ἱερέας στό πῶ μακρινό καί μικρό χωριό.

† Σ.Κ.Δ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθόδοξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱεραίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότῆς - Λευθυτιῆς. Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΠΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>